

Delegatie Tweede en Eerste Kamerleden bij vergadering Raad van Europa

28 juni 2019

In Straatsburg vergaderden de afgelopen week acht leden van de vaste delegatie in de parlementaire assemblee van de Raad van Europa met hun buitenlandse collega's. Namens de Eerste Kamer betrof het Mart van de Ven (VVD, delegatieleider), Tiny Kox (SP), Ria Oomen-Ruijten (CDA), Reina de Bruijn-Wezeman (VVD), Henk Overbeek (SP), Petra Stienen (D66) en Tineke Strik (GL) en vanuit de Tweede Kamer was Pieter Omtzigt (CDA) aanwezig.

Besluitvorming over sancties en Rusland

De assemblee besloot op voorstel van de Belgische parlementariër De Sutter dat sancties in het vervolg door de assemblee en het comité van ministers gezamenlijk moeten worden opgelegd in het geval een lidstaat de normen en waarden van de Raad van Europa schendt. Deze zogenoemde joint reaction procedure is in april 2019 aanvaard door het Comité van Ministers en de Assemblee van de Raad van Europa. Tevens bevestigde de assemblee dat een lidstaat het recht, maar ook de plicht heeft om in beide organen (assemblee en comité) vertegenwoordigd te zijn. Het recht om te stemmen, te spreken en vertegenwoordigd te zijn kan daarmee niet worden afgenomen. Wel kan een lidstaat op zijn verantwoordelijkheden aangesproken worden. Dit besluit impliceerde dat een Russische delegatie in de assemblee moest terugkeren. Sinds 2014 was Rusland niet meer vertegenwoordigd in de assemblee, nadat de assemblee eenzijdig sancties had opgelegd na de annexatie van de Krim en Russische betrokkenheid bij de oorlog in Oost-Oekraïne. Sinds 2016 weigerde Rusland zelf een delegatie naar de assemblee te sturen en in 2017 staakte het de contributiebetaling. De Nederlandse delegatie heeft verdeeld gestemd over dit voorstel. Senator Kox (SP), die met de senatoren Oomen-Ruijten (CDA), De Bruijn-Wezeman (VVD), Van de Ven (VVD) en Overbeek (SP), voor het voorstel-De Sutter stemde, daarentegen stelde dat de terugkeer van de Russische delegatie volgt uit de in april 2019 met driekwart meerderheid aangenomen resolutie en aanbeveling (het rapport-Kox) en de aansluitende beslissing van het Comité van Ministers in mei 2019. Volgens Kox geldt nu bovendien een effectiever sanctie-mechanisme om een lidstaat eventueel te schorsen of uit te zetten wegens het niet-nakomen van haar verplichtingen dan de eerdere unilaterale sancties van de Assemblee. De senatoren De Bruijn-Wezeman en Van de Ven hadden wel liever gezien dat er voorwaarden waren gesteld aan de terugkeer van Rusland in de Raad van Europa.

Volgens senator Stienen (D66), die net als het Tweede Kamerlid Omtzigt (CDA) tegenstemde, is het een slecht signaal om de Russische delegatie toe te laten gezien hun gebrek aan medewerking aan de opsporing, vervolging en berechting van degenen die verdacht worden van het neerhalen van vlucht MH17 en zonder enige concessie van de kant van Rusland op belangrijke kwesties, zoals de annexatie van de Krim en de situatie in Oost-Oekraïne. De tegenstemmers gaven aan dat Rusland op geen enkel punt over de brug is gekomen. De Nederlandse delegatie was deze week bijzonder actief met de presentatie van vijf rapporten over diverse onderwerpen. Mart van de Ven presenteerde twee rapporten over de financiële middelen van de Raad van Europa. In het eerste rapport analyseerde hij de prioriteiten voor de organisatie voor de komende twee jaar. Om te bewerkstelligen dat de Raad van Europa flexibel kan blijven omgaan met toekomstige uitdagingen en zijn expertiseniveau op peil houdt, is een groei van de begroting nodig, meende de heer Van de Ven, of in ieder geval nul procent reële groei. In zijn rapport over de begroting van de assemblee beschreef de heer Van de Ven hoe deze organisatie kan bijdragen aan de

implementatie in de lidstaten van de belangrijkste standaarden en conventies van de Raad van Europa. Reina de Bruijn-Wezeman presenteerde haar lang verwachte rapport over onvrijwillige maatregelen in de geestelijke gezondheidszorg. Daarin beschreef zij de noodzaak voor lidstaten om hun geestelijke gezondheidszorg in lijn te brengen met het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. Dit vraagt een overgang van maatregelen die vooral gebaseerd zijn op dwang naar maatregelen die uitgaan van respect voor en de vrije wil van patiënten.

Pieter Omtzigt presenteerde zijn rapport over het onderzoek naar de moord op de Maltese journalist Daphne Caruana Galizia. Daarbij nam de assemblee zijn oproep over om een onafhankelijk openbaar onderzoek, daar waar de Maltese autoriteiten tot nu toe gefaald hadden. Tineke Strik presenteerde tot slot een rapport over "pushback"-beleid dat inhoudt dat lidstaten migranten de toegang ontzegt of automatisch terugstuurt, zonder hen de kans te geven een asielverzoek in te dienen, waardoor vluchtelingen het risico lopen op vervolging of gevaarlijke situaties. Deze praktijken, die in sommige landen gepaard gaan met grof geweld en vernedering, zijn in strijd met artikel EVRM, het verbod op collectieve uitzetting en het Vluchtelingenverdrag. Strik gaf in haar rapport enkele voorbeelden van deze praktijk en deed aanbevelingen om die te stoppen. De resolutie doet aanbevelingen om een eind te maken aan deze tendens, waaronder onafhankelijke monitoring en klachtmechanismen, maar ook een eerlijker verdeling van asielzoekers tussen Lidstaten.

Verkiezing secretaris-generaal

De parlementaire assemblee koos een nieuwe secretaris-generaal van de Raad van Europa voor een termijn van vijf jaar. De Kroatische minister van Buitenlandse Zaken Marija Pejčinović Burić won daarbij met 159 tegen 105 stemmen van de Belgische minister van Buitenlandse Zaken Didier Reynders.

Aangenomen teksten

[Hier vindt u een overzicht](#) van de tijdens deze sessie aangenomen rapporten, resoluties en aanbevelingen van de PACE.